

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
«Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» КеАҚ

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ

30
EURASIAN NATIONAL
UNIVERSITY

БГПУ
им. М. Акмуллы

РУДН

«ПЕДАГОГИКАЛЫҚ КАДРЛАРДЫ ДАЯРЛАУДАҒЫ ЗАМАНАУИ
ТӘСІЛДЕМЕ: ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ПРАКТИКА»

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ФОРУМ

МЕЖДУНАРОДНЫЙ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКИЙ ФОРУМ

«СОВРЕМЕННЫЕ ПОДХОДЫ В ПОДГОТОВКЕ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ
КАДРОВ: НАУКА И ПРАКТИКА»

INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL FORUM
«MODERN APPROACHES TO TEACHER TRAINING: SCIENCE AND
PRACTICE»

МАТЕРИАЛДАРЫ

Астана

26 ақпан 2026 жыл

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
«Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» КеАҚ**

**«ПЕДАГОГИКАЛЫҚ КАДРЛАРДЫ ДАЯРЛАУДАҒЫ ЗАМАНАУИ ТӘСІЛДЕМЕ:
ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ПРАКТИКА»
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ФОРУМ
МАТЕРИАЛДАР ЖИНАҒЫ
26 ақпан, 2026 жыл**

**СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ МЕЖДУНАРОДНОГО
НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОГО ФОРУМА
«СОВРЕМЕННЫЕ ПОДХОДЫ В ПОДГОТОВКЕ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ КАДРОВ:
НАУКА И ПРАКТИКА»
26 февраля, 2026 года**

**PROCEEDINGS OF THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL FORUM
INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL FORUM
«MODERN APPROACHES TO TEACHER TRAINING: SCIENCE AND PRACTICE»
february 26, 2026**

Астана, 26 ақпан 2026 ж.

УДК 37.0
ББК 74.00
П23

Жалпы редакциясын басқарған: Сомжүрек Б.Ж.

Редакция алқасы: Асылбекова М.П., Атемова К.Т., Байсарина С.С., Сламбекова Т.С.,
Махадиева А.К.

П23 Педагогикалық кадрларды даярлаудағы заманауи тәсілдеме: ғылым және практика: халықаралық ғылыми-тәжірибелік форум материалдары. 26 ақпан 2026 ж./ – Астана: Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ баспасы, 2026. – 1668 бет.

ISBN 978-601-385-193-8

Халықаралық ғылыми-практикалық форум материалдарының жинағында педагог кадрларды даярлаудың заманауи ғылыми-әдіснамалық негіздерін талдау, педагогикалық білім беру саласындағы инновациялық тәсілдер мен тиімді практикаларды айқындау, халықаралық ғылыми тәжірибе алмасуды дамытуға арналған өзекті ғылыми-тәжірибелік зерттеулердің нәтижелері енгізілген. Материалдарда педагогикалық білім мен ғылымның жаһандық трендтері, педагогикалық білім берудегі жасанды интеллект және цифрлық технологиялар, педагог кадрларды инклюзивті білім беруге дайындаудың халықаралық тәжірибесі және инновациялық әдістері туралы мәселелері қарастырылған. Жинақ білім саласындағы мамандарға, ғалымдарға, оқытушылар мен білім алушыларға арналған.

В сборник материалов международного научно-практического форума включены результаты актуальных научно-практических исследований, направленных на анализ современных научно-методологических основ подготовки педагогических кадров, выявление инновационных подходов и эффективных практик в сфере педагогического образования, а также развитие международного научного обмена опытом. В материалах рассматриваются вопросы глобальных тенденций в педагогическом образовании и науке, использования искусственного интеллекта и цифровых технологий в педагогическом образовании, международного опыта и инновационных методов подготовки педагогических кадров к инклюзивному образованию. Сборник предназначен для специалистов в области образования, ученых, преподавателей и обучающихся.

The proceedings of the International Scientific and Practical Forum include the results of relevant scientific and practical research aimed at analyzing the modern scientific and methodological foundations of teacher training, identifying innovative approaches and effective practices in the field of teacher education, as well as promoting international scientific exchange of experience. The materials address issues related to global trends in pedagogical education and science, the use of artificial intelligence and digital technologies in teacher education, as well as international experience and innovative methods of preparing teaching staff for inclusive education. The collection is intended for education professionals, researchers, teachers, and students.

УДК 37.0
ББК 74.00

ISBN 978-601-385-193-8

© Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, 2026

Бұл жинаққа енгізілген материалдарға авторлар жауапты.
Authors are responsible for the content of their materials.

269	Нагайцев Т.О. Психолого-педагогические стратегии подготовки педагогических кадров к предупреждению суицидального поведения несовершеннолетних: междисциплинарная модель школьной превенции	1128
270	Оразбаева Д.С. Ағылшын тілі сабағында инклюзивті білім берудің ерекшеліктері	1133
271	Сыдыкова Г.Д., Токсанбаева Г.Б. Танымдық ойындардың аутизм спектрі бұзылысы бар балалардың сөйлеу тілін дамытудағы рөлі	1136
272	Тайғарина А.Э. Психикалық дамуында тежелуі бар бастауыш сынып оқушыларын білім беру ортасына бейімдеудегі әлеуметтік педагогтың рөлі	1139
273	Турсунбаева А.У. Инклюзивті білім беру жағдайында педагог кадрларды кәсіби даярлаудың инновациялық тәсілдері: халықаралық көзқарас	1142
274	Сейткамалова А.К. Тәрбиеленушілер арасындағы агрессияның алдын-алу тәсілдері	1146
275	Толеуханова А.Д. Инклюзивті мәдениет зерттеулеріндегі әдіснамалық тұғырлар	1149
276	Турекулова Н.А. Бастауыш білім беру арқылы нашар еститін оқушылардың экологиялық сауаттылығын арттыру	1153
277	Болат Б.Қ. Жасөспірімдердің салауатты өмір салтын дене тәрбиесі арқылы қалыптастырудың маңызы	1155
278	Бейсенбаева Ж.Н. Жасөспірімдердің кәсіби өзін-өзі анықтауын психологиялық-педагогикалық қолдаудың ерекшеліктері	1159
279	Мендигереева Д.А. Студенттердің өмірлік құндылықтары мен денсаулыққа көзқарасының психологиялық аспектілері	1162
280	Шарапатов Р.Ж. Девиантты мінез-құлықты жасөспірімдер типологиясын талдау	1167
281	Жақыпбекова З.Ж. Мектеп жасындағы жасөспірімдердің өзін-өзі реттеу мәселелері	1171
<p>4-секция: Заманауи педагогтің кәсіби дамуындағы құндылықтық тәсілдеме 4-секция: Ценностный подход к профессиональному развитию современного педагога 4-section: Value-based approach to the professional development of the modern teacher</p>		
282	Абдукаримов Н.А. Педагогические принципы совершенствования уроков физического воспитания для учащихся начальных классов	1176
283	Куттибекова Г.Т. Организация процесса начального образования на основе передовых современных педагогических технологий	1179
284	Абилова Г.О. Заманауи педагогтың кәсіби дамуында педагогикалық вебинарлардың рөлі	1182
285	Ибадуллаева С.Ж., Кожабергенова А.Т. Биология пәні негізінде жоғары сынып оқушыларына экологиялық білімді қалыптастырудың маңыздылығы	1187

286	Есенова Н.Е. Оқыту процесіндегі рефлексияның мұғалімнің кәсіби мәдениетін қалыптастырудағы маңызы	1191
287	Жакыпбекова А.Т., Зулпукарова Д.И., Сманова Н.Т. Ценности профессиональной деятельности будущих молодых учителей	1195
288	Игибаева А.К., Ақитбаева Н.К Некоторые аспекты подготовки будущего педагога в условиях вызовов современного социума	1199
289	Асылбекова М.П., Таңатарқызы Г. Болашақ педагог-психологтердің метақұзіреттілігін дамытудың теориялық негіздері	1204
290	Койшыманова А.М., Атемова К.Т. Цифрлық трансформация жағдайында педагог-психологтарды оқушылардың мобильдік тәуелділігін алдын алуға даярлау	1208
291	Шакаримова К.К., Сламбекова Т.С., Хасан А Цифрландыру дәуіріндегі болашақ педагог-психологтың кәсіби имиджі: ғылыми-теориялық аспектілері	1212
292	Toleubekova R.K., Talpakova M.Z. Formation of corporate competencies of teachers based on a value approach to professional development	1219
293	Сламбекова Т.С., Байсарина Ж.С. Болашақ педагогтерді оқушылардың бос уақытын ұйымдастыруға дайындау	1224
296	Нұрқасымова С.Н., Толекенова Л.А., Нұрланқызы Г. Сараланған тапсырмалар арқылы білім алушылардың физикалық есептерді шешу біліктерін қалыптастыру	1229
297	Айкинбаева Г.Қ., Таукибаева Ш.Ж., Жылқыбаев К.Д., Шериязданов Б.Р. Жеке тұлғаның дамуына ұлттық құндылықтар мен дәстүрдің әсері	1235
298	Ботабаева А. Е., Қажатбек С. Оқушылардың әлеуметтік-құқықтық жауапкершілігін дамытудың маңыздылығы	1240
299	Истомина Н.С. Интеграция ценностей программы «Адал азамат» в профессиональную деятельность педагога	1243
300	Шангереева С.А., Албытова Н.П. Аксиологические основы профессионального развития будущих педагогов в высшем образовании	1247
301	Торebaева Г.Р., Бельгибаева Г.К., Yucel Gelislli Педагогикалық колледждің білім беру жүйесінде геймификация технологиясын қолдану арқылы студенттердің кәсіби құзыреттілігін дамыту	1254
302	Албытова Н.П. Білім беру ортасының белгісіздігі жағдайында оқытушының кәсіби бірегейлігін құндылық-мағыналық реттеу	1260
303	Шолпанқұлова Г.К., Ақын А.К. Болашақ педагог-психологтердің гендерлік мәдениетін дамытудың педагогикалық шарттары	1264
304	Ахунова У.О. Музыка как инструмент формирования эмоциональной и социальной компетентности учащихся	1269

305	Нұралы С., Фейзулдаева С.А. Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің әдістемелік тілдік құзыреттілігін қалыптастыру мәселесі	1272
306	Темірхан А.Е., Мухметова Р.Ж. Оқушылардың оқу мотивациясын арттырудағы smart мақсаттардың рөлі	1276
307	Кишибаева Д.Ж., Оңғарбаева Ж. Педагогтың білім беру мазмұнын жаңарту жағдайындағы кәсіби дамуы	1279
308	Polatova A.N., Mamurbekova Z.U. Future perspectives of scientific research in the field of higher education	1284
309	Абдалинова А.Б. Воспитание патриотизма учащихся через внеурочную деятельность: педагогико-психологические основы и практические подходы	1288
310	Темирханова К.Ш. Когнитивтік әдістер – болашақ мектепке дейінгі ұйым педагогтерінің ғылыми-коммуникациялық дағдыларын дамытудың құралы	1292
311	Байменова Б.С., Медей М. Бастауыш сынып оқушыларының өзін-өзі реттеу дағдысын дамыту	1294
312	Кадырова Ж.Д. Жоғары сынып оқушыларының тұлғалық дамуындағы құндылыққа негізделген кәсіби бағдардың рөлі	1298
313	Ибрайханова А.Е. Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін оқушылардың оқырмандық сауаттылығын қалыптастыруда отбасымен жұмыс істеуге даярлаудың әдістемелік жүйесі	1303
314	Нұрланқызы Д. Жеткіншек жастағы оқушылардың қазіргі білім беру жүйесіндегі оқу мотивациясының ерекшеліктері	1306
315	Кәрімова А.Е. Ғылымаралық коммуникация жағдайындағы жоғары мектеп педагогикасы: қазіргі жай-күйі мен даму перспективалары	1311
316	Загородская В.С., Мичирова Р.Р. Ценностный подход в педагогическом сопровождении классных руководителей как условие профилактики конфликтов среди обучающихся	1319
317	Темиргалиева А.Б. Аксиологический вектор цифровизации начального образования: развитие профессиональной компетентности педагога-эксперта	1323
318	Байзакова З.Е. Мектеп жасына дейінгі балаларда еңбек әрекеті арқылы «Адал азамат» құндылықтарын қалыптастыру	1326
319	Серік М. Мектеп жасына дейінгі балалардағы буллингке әсер ететін әлеуметтік-мәдени факторлар	1330
320	Lyu Y. A value-based approach to the professional development of the modern physical education teacher	1334
321	Abiltayeva A. An axiological approach to the development of environmental competencies of students of pedagogical fields	1339
322	Төреханова Е.С. Мұғалімнің эмоционалдық интеллекті және көшбасшылық қабілеті	1342

323	Абдуллаева Г.С., Баймұрза А.А. Музыка сабақтарында жасанды интеллектті қолдана отырып, оқушылардың эстетикалық және эмоционалдық құндылықтарын арттыру	1346
324	Айдархан М.А., Халикова Н.С. Жыраулар поэзиясын оқытуда герменевтикалық талдауға үйретудің тиімді жолдары	1349
325	Айдарханова Н.Т. Үздіксіз білім беру жағдайындағы педагог тұлғасының кәсіби дамуының өзектілігі	1353
326	Мағзумова З.Н. Жаһандық педагогикалық трендтер контекстінде болашақ мектеп директорларының көшбасшылық дағдыларын дамыту	1357
327	Муханбеткалиева М.Т. Цифрлық білім беру ортасында жасөспірімдердің құндылық бағдарын дамыту: жасанды интеллект мүмкіндіктері	1363
328	Есимова А.Б. Балалар арасында буллингтің алдын алу жолдары	1368
329	Рүстембекова А.Ғ. Әдебиеттік оқу үдерісінде бастауыш сынып оқушыларының гуманистік қарым-қатынас мәдениетін дамыту	1372
330	Тажединова А.Д. Болашақ педагогтердің кәсіби лидерлік дағдыларын дамытудың педагогикалық алғышарттары	1377
331	Әскербек А.Қ., Мурзина С.А. Функционалдық сауаттылықты дамытудағы мұғалімнің кәсіби рөлі мен педагогикалық құзыреттілігі	1381
332	Бекзат А.Б., Ералин Қ.Е., Саймбетова Ж.Т. Кәсіби дизайнерлердің мәдени құзыреттілігін қалыптастырудағы этнодизайн қағидаттарының рөлі	1385
333	Шалабаева Ж.С., Ережепова Б.Т., Серикханқызы А., Сұлтанқызы Р.А., Қайратқызы Д. Бастауыш сынып оқушыларына математика сабағында топтық жұмыс арқылы ынтымақтастығын қалыптастыру ерекшеліктері	1389
334	Гафиятуллина Н.Б. Формирование готовности будущих учителей начальных классов к профилактической работе с младшими школьниками	1393
335	Куандыкова Э.К., Глеубергенова К.А. Карменова Н.Н., Зиявдинова А. К. Сравнительный анализ отечественного и российского опыта практической направленности школьной географии	1397
336	Данабекова Д.А., Ақитбаева Н.К. Психолого-педагогические подходы к интеграции обучения в системе школьного образования РК	1402
337	Дауенова М., Ақитбаева Н.К. Қазіргі жағдайда жасөспірім тұлғасының дамуына элеуметтік-мәдени ортаның әсері	1407
338	Сералы Ә.Е., Ильясова Г.У. Химия пәнін оқытуда білім алушылардың танымдық белсенділігін арттыру	1411
339	Сағындықова А.Т., Есмаханова Г.А.	

	Мектеп жасына дейінгі балалардың эмоциялық тұрақтылығын қалыптастыруда ертегі терапиясының маңызы	1416
340	Уайсова К.Т. Болашақ бастауыш білім педагогтерін театрландыру әдістері негізінде оқушыларды оқытуға даярлаудың педагогикалық шарттары	1420
341	Медеубаева К.Т., Сейтенова С.С. Инновациялық білім беру жағдайында студенттердің күзiреттiлiгi мен оқу мотивациясын дамытуға геймификацияның ықпалы	1425
342	Мурсалиева А.К. Бастауыш мектеп оқушыларының оқу мотивациясын ынталандыру және басқару	1429
343	Алимулова А.С. Дене тәрбиесінде волейболдың маңызы	1434
344	Zhamalbek A. Ethical and legal boundaries of pedagogical discourse: mechanisms for preventing aggressive speech acts as the foundation of a teacher's professional culture	1438
345	Есеналиева Н. Химия сабақтарында цифрлық технологияларды қолданудың тиімділігі	1441
346	Жұмабек Ұ.Ә., Убайдулла Ж.С. Мұғалімнің кәсіби шеберлігін дамыту	1446
347	Таурбекова А.С. Болашақ мұғалімдерді бастауыш сынып оқушыларының оқу сауаттылығын дамытуға бағытталған педагогикалық технологияларды тиімді қолдануға даярлау	1450
348	Атышева Б.Б., Zhalel A. Болашақ биология мұғалімдерінің кәсіби-шығармашылық құзыреттілігін экологиялық ойлаумен ұштастыра дамыту жолдары	1455
349	Ахмаджанова Д.С. Бала тәрбиесінде ұлттық құндылықтарды қолданудың маңызы	1459
350	Кожгельдиева С.С., Қожабаева А.А. Бастауыш сынып оқушыларының сыни ойлау ерекшеліктері	1465
351	Сейтова Ж.Ә. Болашақ әлеуметтік педагогтардың өзін-өзі реттеу негізінде әлеуметтік интеллектісін қалыптастыру	1472
352	Абдрасилова Г.Л., Атемова К.Т. Оқушылар прокрастинациясының алдын-алу: педагог-психолог даярлығындағы құндылықтық басымдық ретінде	1479
353	Асантаева Ұ.С. Балалардың музыкалық білімін бағалаудың тиімділігі	1484
354	Булатбаева А.Ә., Иманбекова Б.І., Болатов А.М Білім беру ұйымдарында суицидтің алдын алуды ұйымдастырудағы жүйелі тұғыр	1488
355	Әшірбай А.С. Заманауи педагогтің кәсіби дамуындағы құндылықтық тәсілдеме: жүсіп баласағұн идеялары негізінде	1493
356	Жаныбекова Л.Т., Жаныбекова Р.Т., Қайырбосынқызы Ә. Влияние изучения иностранного языка на формирование профессиональных компетенций будущего специалиста	1497
357	Боранбаева Г.Н.	

	Диалог поколений: трансформация ценностных ориентаций молодых учителей и опытных наставников	1501
358	Искакова Д.А. Жеткіншектер арасындағы буллингті алдын алудағы әлеуметтік педагогтың рөлі	1506
359	Касымбекова А. Ж., Ильясова Г.У. Химияны оқытуда оқушылардың функционалдық сауаттылығын қалыптастырудың ғылыми-педагогикалық негіздері	1510
360	Дарбаева Г.Қ. Болашақ педагог-психологтардың кәсіби дамуындағы психологиялық саулықтың құндылықтық маңызы	1515
361	Утеубаева Н.А. Формирование языковой личности современного студента в многоязычной образовательной среде: ценностный и социолингвистический аспекты	1520
362	Узакбаева А.Т., Текеев И., Рахимжанова Л.Б. Методические принципы и педагогические условия адаптивного обучения на основе интерактивного веб-приложения	1524
363	Мускина А.Н. Жас педагогтің кәсіби дамуының құндылықтық бағдарлары	1529
364	Азимов К.Э. Педагогические возможности предмета «начальная допризывная подготовка» в формировании у учащихся чувства патриотизма в условиях образования, основанного на ценностях	1534
365	Мұратқызы А. Болашақ педагогтердің кәсіби дамуында құндылық бағдарларын қалыптастыру	1539
366	Байназарова А.Б. Бала тұлғасының әлеуметтік бейімделуі отбасы тәрбиесі жағдайында	1544
367	Абенев Н.Н., Махамбетова Ж.Т. Жасөспірімдердің эмоционалдық әл-ауқатын қалыптастырудағы сынып жетекшісінің рөлі	1549
368	Аметхан Ж. Зар заман поэзиясын оқытудың тиімді әдістері	1554
369	Сайманова П.С. Оқушылардың психологиялық резиленттілігін дамытуға болашақ педагог-психологтерді даярлаудың теориялық негіздері	1559
370	Кулымбаева А.К., Нуркасинова Л.М. Білім берудегі лидерліктің құндылығы және оның қалыптасу механизмдері	1564
371	Қонысбаев Қ.Б., Жандилдина Р.Е. Дене тәрбиесінде баланың жеке тұлға қабілетін дамытуда оқытудың жаңа технологияларын енгізудің тиімді жақтары	1568
372	Курбанов А.С., Ағабек Т.С. Қазақ тілі сабақтарында әдеби мәтін мен лингвистикалық талдауды кіріктіре оқытудың тиімділігі	1572
373	Курманова С.Б., Абдрахманова Р.Р., Литовченко А.Р. Культура клипового мышления: деградация или новая форма разума?	1575
374	Курманова С.Б., Нұрғожа А.Б., Еркінқызы М Критическое мышление как условие модернизации общественного сознания в Республике Казахстан	1580

375	Сулейменова А.М. Мектепке дейінгі ұйым әдіскерінің цифрлық трансформация жағдайындағы кәсіби рөлі	1584
376	Чакенова Б.А. Халықаралық тәжірибе контекстінде қазақ дәрігерлерінің ағартушылық бастамалары	1587
377	Кабылбекова Л.Б., Байдалиев Д.Д. Мектеп географиясында табиғи қауіптерді оқыту арқылы білім алушыларды адамгершілікке тәрбиелеу	1592
378	Адаменко А.В. Диагностика уровня сформированности экологической культуры студентов	1597
379	Джанабаяев К.Т., Жанабай А.А., Тұрысбек Ж.Ө. Әскери-патриоттық клуб жұмысын жоспарлау және ұйымдастыру ерекшеліктері	1600
380	Жолдасбаева Т.Ә. Қазіргі білім беру жағдайында ер балалардың азаматтық жауапкершілігін қалыптастырудың әлеуметтік-педагогикалық аспектілері	1604
381	Хачетлов К.А., Хачетлова С.М. Современные тренды в патриотическом воспитании через технологии ИИ	1607
382	Қабен Н.Ғ., Бәйдірова С.С., Ақылбекова Э.А. Бастауыш сынып оқушыларына этномәдени негіздегі патриоттық тәрбие беру	1610
383	Джабиева М.Х., Ермаков Д.С., Амантай Ж.А. Персонализированное образование: проблемы и решения (На примере учебного модуля «педагог: профессия и личность»)	1613
384	Менлибекова Г.Ж., Ниязова Г.Б. Качество образования как целевые ориентиры образовательной программы	1616
385	Асылбекова М.П., Таукелова А.Е. Цифрлық орта жағдайында студенттердің мәдени құндылықтарын дамытудың маңыздылығы	1622
386	Жумабекова Ф.Н. Цифрлық дәуірдегі заманауи педагог мамандарды даярлаудағы құндылықтарға бағдарланған тәсілдеме	1626
387	Махадиева А.К. Формирование позитивного самоотношения будущих социальных педагогов средствами активных методов обучения	1630
388	Бурдесбекова У.И. Менталды денсаулықтың көп аспектілігі мен зерттелу жолдары	1633
389	Сарипбекова А.Т. Теоретические подходы к изучению партисипативной готовности будущих педагогов	1637
390	Жандосқызы А., Кошанова М.Т. Білім беру жүйесіндегі көшбасшылық пен толеранттылық: болашақ педагог-психологтердің кәсіби даярлығындағы интеграция	1640

Современный этап развития образования Республики Казахстан, характеризующийся цифровой трансформацией и институциональным укреплением системы воспитания, определяет необходимость переосмысления педагогических практик в направлении интеграции ценностей программы «Адал азамат» в профессиональную деятельность педагога является важным ресурсом повышения качества образования и воспитания. Осознанное принятие и реализация данных ценностей позволяют педагогу выступать активным субъектом воспитательного процесса, формировать у обучающихся гражданскую зрелость и социальную ответственность. Таким образом, ценностный подход становится неотъемлемой составляющей профессионального развития современного педагога.

Таким образом, интеграция ценностей программы «Адал азамат» в профессиональную деятельность педагога требует системного подхода, включающего обновление содержания образования, подготовку педагогических кадров и разработку соответствующих методических материалов. Ключевым условием успеха является личная вовлеченность учителя в процесс нравственного самосовершенствования. Педагог должен не только транслировать эти ценности, но и быть их носителем в повседневной профессиональной деятельности.

Список использованных источников:

1. Ахметова Л.К. Формирование антикоррупционной культуры в системе образования Республики Казахстан // Педагогика и психология. 2021. № 2. С. 45–52.
2. Баймурзаева Г.Т. Ценностные ориентиры программы «Адал азамат» и их внедрение в образовательный процесс // Вестник КазНПУ. 2022. № 3. С. 78–85.
3. Единая программа воспитания «Адал азамат»: приказ Министра просвещения Республики Казахстан от 30 июля 2024 г. № 194; в ред. от 26 мая 2025 г. № 123 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://adilet.zan.kz> (дата обращения: 25.09.2025).
4. Мухамеджанова Р.М. Интеграция национальных ценностей в профессиональную подготовку учителей // Образование и наука. 2023. № 1. С. 34–42.
5. Темирбекова А.А. Ценности «Адал азамат» в системе повышения квалификации педагогов // Профессиональное образование. 2023. № 2. С. 44–50.

МРНТИ 14.35.05

АКСИОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ БУДУЩИХ ПЕДАГОГОВ В ВЫСШЕМ ОБРАЗОВАНИИ

С.А.Шангереева¹, Н.П.Албытова²

^{1,2} Евразийский национальный университет имени Л.Н.Гумилева
e-mail: ¹ sshangereeva@gmail.com, ² nalbytova@mail.ru

Аннотация. Аксиологический ракурс профессионального развития будущих социальных педагогов в высшем образовании обусловлен ценностно-нагруженным характером социально-педагогической деятельности, ориентированной на поддержку, воспитание и социализацию обучающихся (Noddings, 2013). Цель статьи – теоретически обосновать аксиологические основания профессионального развития будущих социальных педагогов и показать их связь с воспитательной средой вуза. Научная и практическая значимость исследования связана с необходимостью операционализации «ценностного компонента» подготовки специалистов социальной педагогики в условиях обновления образовательных стандартов и усиления требований к результатам обучения, включающим установки, отношения и ценности (Biesta, 2020). Методология включает обзорно-аналитическое исследование (scoping review) междисциплинарных источников по педагогической аксиологии, теории ценностей, профессиональному развитию педагогов, а также анализ нормативных документов Республики Казахстан в сфере образования и профессиональных стандартов. В результате выделено аксиологическое ядро профессионального развития будущего социального педагога (гуманистические, гражданско-социальные, профессионально-этические и культурно-идентификационные ценности) и предложена модель их педагогической интериоризации через механизмы рефлексии, практико-ориентированного взаимодействия и ценностно-смысловой регуляции профессионального выбора (Schön, 1983). Вклад статьи состоит в синтезе международных подходов к ценностям и гражданским компетенциям с требованиями к деятельности социального педагога и задачами воспитательной работы в высшем образовании

(Council of Europe, 2018). Практическое значение заключается в возможности использования модели при проектировании воспитательной среды и модулей подготовки будущих социальных педагогов (Darling-Hammond et al., 2017).

Аннотация. Жоғары білім беру жағдайында болашақ әлеуметтік педагогтердің кәсіби дамуының аксиологиялық ракурсы әлеуметтік-педагогикалық қызметтің білім алушыларды қолдауға, тәрбиелеуге және әлеуметтендіруге бағытталған құндылықтық сипатымен айқындалады (Noddings, 2013). Мақаланың мақсаты — болашақ әлеуметтік педагогтердің кәсіби дамуының аксиологиялық негіздерін теориялық тұрғыдан негіздеу және олардың жоғары оқу орнының тәрбиелік ортасымен байланысын көрсету (Biesta, 2010). Зерттеудің ғылыми және практикалық маңыздылығы білім беру стандарттарының жаңартылуы және оқу нәтижелеріне қойылатын талаптардың күшеюі жағдайында (оның ішінде ұстанымдар, қатынастар мен құндылықтарды қамтитын нәтижелер) әлеуметтік педагогика мамандарын даярлаудың «құндылықтық компонентін» операциялизациялау қажеттілігімен байланысты (Biesta, 2020). Әдіснама педагогикалық аксиология, құндылықтар теориясы, педагогтердің кәсіби дамуы бойынша пәнаралық дереккөздерге шолу-талдамалық зерттеуді (scoping review), сондай-ақ Қазақстан Республикасының білім беру саласындағы нормативтік құжаттары мен кәсіби стандарттарын талдауды қамтиды (Schwartz, 2012). Нәтижесінде болашақ әлеуметтік педагогтің кәсіби дамуының аксиологиялық өзегі (гуманистік, азаматтық-әлеуметтік, кәсіби-этикалық және мәдени-идентификациялық құндылықтар) айқындалып, олардың педагогикалық интериоризациясының рефлексия, практикаға бағдарланған өзара әрекеттесу және кәсіби таңдаудың құндылықтық-мағыналық реттелуі тетіктері арқылы жүзеге асырылатын моделі ұсынылды (Schön, 1983). Мақаланың үлесі құндылықтар мен азаматтық құзыреттерге қатысты халықаралық тәсілдерді әлеуметтік педагогтің қызметіне қойылатын талаптармен және жоғары білім берудегі тәрбиелік жұмыс міндеттерімен ұштастыруда көрінеді (Council of Europe, 2018). Практикалық мәні модельді тәрбиелік ортаны және болашақ әлеуметтік педагогтерді даярлау модульдерін жобалау барысында қолдану мүмкіндігімен айқындалады (Darling-Hammond et al., 2017).

Түйін сөздер: аксиологиялық тәсіл, кәсіби даму, әлеуметтік педагогика, жоғары оқу орнының тәрбиелік ортасы, құндылықтық бағдарлар, кәсіби сәйкестік, кәсіби этика.

Abstract. The axiological perspective on the professional development of future social pedagogues in higher education is determined by the value-laden nature of socio-pedagogical activity aimed at supporting, educating, and socializing learners (Noddings 2013). The purpose of the article is to provide a theoretical justification of the axiological foundations of the professional development of future social pedagogues and to demonstrate their connection with the upbringing environment of the university (Biesta 2010). The scientific and practical significance of the study is related to the need to operationalize the “value component” in the preparation of social pedagogy specialists in the context of updated educational standards and strengthened requirements for learning outcomes, including attitudes, dispositions, and values (Biesta 2020). The methodology includes a scoping review of interdisciplinary sources on pedagogical axiology, value theory, and teacher professional development, as well as an analysis of normative documents of the Republic of Kazakhstan in the field of education and professional standards (Schwartz 2012). As a result, the axiological core of the professional development of the future social pedagogue (humanistic, civic-social, professional-ethical, and cultural-identificational values) has been identified, and a model of their pedagogical internalization through mechanisms of reflection, practice-oriented interaction, and value-meaning regulation of professional choice has been proposed (Schön 1983). The contribution of the article lies in synthesizing international approaches to values and civic competences with the requirements of social pedagogical practice and the tasks of upbringing work in higher education (Council of Europe 2018). The practical significance consists in the possibility of applying the model in designing the upbringing environment and training modules for future social pedagogues (Darling-Hammond et al. 2017).

Keywords: axiological approach, professional development, social pedagogy, university upbringing environment, value orientations, professional identity, professional ethics.

Ключевые слова: аксиологический подход, профессиональное развитие, социальная педагогика, воспитательная среда вуза, ценностные ориентации, профессиональная идентичность, профессиональная этика

Введение

Современная повестка высшего образования фиксирует смещение акцента с исключительно когнитивных результатов обучения к интегральным образовательным эффектам, включающим ценности, установки и отношения обучающихся как условие личностного и профессионального становления (Biesta, 2010). В международной рамке ЦУР 4 и «Education 2030» подчеркивается, что качество образования предполагает развитие компетенций, ценностей и установок, обеспечивающих участие граждан в решении локальных и глобальных задач (UNESCO, 2015).

Проблема аксиологических оснований профессионального развития является особенно значимой для подготовки будущих социальных педагогов (Biesta, 2020). Профессиональная деятельность социального педагога институционально связана с обеспечением социально-педагогической поддержки воспитания, адаптации и социализации обучающихся и, следовательно, предполагает ценностно-смысловую регуляцию

профессиональных решений (ориентация на достоинство личности, справедливость, ответственность, недискриминацию, социальную солидарность) (Noddings, 2013).

Национальный нормативный контекст также закрепляет ценностно-воспитательный вектор образования (Biesta, 2010). Закон Республики Казахстан «Об образовании» в действующей редакции фиксирует институциональную значимость вклада организаций высшего образования в воспитание, обучение и профессиональное становление личности (в том числе при присвоении «особого статуса»), а также содержит положения о воспитании гражданственности и патриотизма и требованиях к воспитательным аспектам образовательной деятельности.

В то же время практики подготовки социальных педагогов в высшем образовании нередко концептуализируются преимущественно в компетентностной логике, где ценности трактуются как «невяные» результаты или как декларативный компонент воспитательной работы (Biesta, 2020). Дополнительным фактором проблематизации выступает обновление требований к проектированию образовательных программ, где результаты обучения включают не только знания и навыки, но и сформированные ценности и отношения (UNESCO, 2015).

. Исследовательский вопрос формулируется следующим образом: какие группы ценностей и какие механизмы их педагогической интериоризации являются методологически оправданными для обеспечения профессионального развития будущих социальных педагогов в высшем образовании? Гипотеза состоит в том, что профессиональное развитие будущих социальных педагогов приобретает целостность при наличии аксиологического ядра подготовки, которое операционализируется через воспитательную среду вуза и практико-ориентированные формы профессионализации. (Wenger-Trayner and Wenger-Trayner, 2020).

Обзор литературы

Аксиологический подход в педагогике трактуется как методологическая ориентация на рассмотрение личности обучающегося в качестве ценности и на анализ образовательного процесса как пространства освоения, принятия и реализации социальных и профессиональных ценностей (Biesta, 2010). В отечественных исследованиях подчеркивается, что аксиологический подход обеспечивает переход от нормативно-декларативного понимания ценностей к их включению в цели, содержание и результаты образования..

Теоретико-психологическая линия аксиологизации опирается на представление о ценностях как устойчивых регуляторах поведения и профессиональных выборов (Schwartz, 2012). В рамках универсалистских моделей ценности описываются как желательные транситуативные цели, выступающие руководящими принципами жизни и позволяющие объяснять предпочтения и действия индивидов в разных контекстах (Schwartz, 2012).

Для профессионального развития педагогов (в широком смысле) эмпирически обоснована значимость программ, обеспечивающих не только освоение методик, но и поддержание профессиональной идентичности, рефлексивной позиции и этико-ценностной направленности деятельности (Kelchtermans, 2009). Исследования эффективности программ профессионального развития педагогов выделяют характеристики, связанные с содержательной направленностью, активным обучением, сотрудничеством и поддержкой внедрения (Darling-Hammond et al., 2017).

В международных образовательных политиках ценностное измерение фиксируется как необходимый компонент гражданской субъектности и устойчивого развития (UNESCO, 2015). Концептуальные документы по «attitudes and values» в рамках OECD 2030 описывают ценности как принципы и убеждения, влияющие на выборы, суждения и действия, и связывают их развитие с общественным доверием и ответственным гражданством. В европейском контексте модель компетенций для демократической культуры систематизирует компетенции как совокупность ценностей, установок, навыков и знаний для

функционирования в демократическом и культурно разнообразном обществе (Council of Europe, 2018).

В предметной области социальной педагогики отечественные источники фиксируют междисциплинарный характер профессии и ее ориентацию на социализацию и поддержку личности в различных институциональных и социокультурных условиях (Wenger-Trautner & Wenger-Trautner, 2020). Нормативно-профессиональные описания деятельности социального педагога акцентируют социально-педагогическую, информационную и правовую поддержку воспитания и социализации, что методологически предполагает ценностно-этические основания деятельности (Carr, 2003).

Выявляемый в литературе и практике пробел связан с недостаточной «сшивкой» трех аналитических уровней: (1) теории ценностей и педагогической аксиологии; (2) требований к профессиональной деятельности социального педагога; (3) механизмов формирования ценностных ориентаций в воспитательной среде высшего образования (Biesta, 2010). При этом в исследованиях, посвященных аксиологизации подготовки педагогов, подчеркивается необходимость перехода от декларации ценностей к их методически обеспеченной интериоризации и рефлексивному освоению (Schön, 1983).

Методология

Исследование выполнено в формате обзорно-аналитической работы (scoping review) с элементами концептуального моделирования (Darling-Hammond et al., 2017). Методология ориентирована на выявление, систематизацию и синтез теоретических и нормативных оснований аксиологического подхода к профессиональному развитию будущих социальных педагогов (Biesta, 2020).

Материал исследования включает: (а) публикации по педагогической аксиологии и аксиологическому подходу в подготовке педагогов (Biesta, 2010); (б) источники по теории ценностей и ценностным ориентациям (Schwartz, 2012); (в) материалы по воспитательной/образовательной среде и педагогическим условиям профессионального становления (Wenger-Trautner & Wenger-Trautner, 2020); (г) международные и национальные нормативные документы, задающие требования к ценностным результатам образования и профессиональным функциям социального педагога (UNESCO, 2015).

Этапы исследования включали:

(1) формирование матрицы ключевых понятий (ценности, ценностные ориентации, аксиологический подход, профессиональное развитие, воспитательная среда, профессиональная идентичность) (Taylor, 1989);

(2) отбор источников по критериям релевантности к подготовке педагогических кадров и социальной педагогике (Korthagen, 2017);

(3) аналитическое кодирование ценностных компонентов (гуманистические, гражданско-социальные, профессионально-этические, культурно-идентификационные) и механизмов их педагогической интериоризации (Schwartz, 2012);

(4) концептуальный синтез в форме модели «аксиологического ядра» профессионального развития будущего социального педагога (Wenger-Trautner & Wenger-Trautner, 2020).

Методы исследования: теоретический анализ, сравнительно-сопоставительный анализ, контент-анализ нормативных документов, метод концептуального моделирования (Darling-Hammond et al., 2017). Структура статьи соответствует требованиям IMRAD по построению и критериям аннотаций/объема, регламентированным шаблоном оргкомитета.

Результаты и обсуждение

Аксиологическое ядро профессионального развития будущего социального педагога

На основании анализа источников выделено четыре взаимосвязанных блока ценностей, которые формируют аксиологическое ядро профессионального развития будущего социального педагога в условиях высшего образования (Schwartz, 2012).

Во-первых, гуманистические ценности (достоинство личности, эмпатия, уважение прав и свобод, забота, недискриминация) методологически согласуются с гуманитарной

миссией образования и с глобальными образовательными рамками, ориентированными на формирование ценностей и установок граждан (UNESCO, 2015).

Во-вторых, гражданско-социальные ценности (социальная ответственность, справедливость, солидарность, участие, уважение к культурному разнообразию) задают основу для профессиональной деятельности в общественно значимых контекстах и корреспондируют моделям демократической культуры, где ценности выделяются как самостоятельный «контур» компетенций (Council of Europe, 2018).

В-третьих, профессионально-этические ценности (профессиональная честность, конфиденциальность, недопущение вреда, ответственность за решения, соблюдение норм профессионального взаимодействия) обеспечивают нормативность профессионального поведения и выступают инструментом снижения рисков субъективизма и стигматизации в социально-педагогической практике (Carr, 2003). Поскольку социальная педагогика по функционалу близка к помогающим профессиям, релевантными выступают международные этические принципы социальной работы, которые кодифицируют ценностные основания (уважение человеческого достоинства, права человека, социальная справедливость).

В-четвертых, культурно-идентификационные ценности (уважение к родителям, этнокультурным ценностям, языку и традициям, осознание гражданских обязанностей) обусловлены социокультурным контекстом профессиональной социализации и закрепляются в национальном законодательстве об образовании (в части воспитательных задач и требований к образовательной деятельности) (Taylor, 1989).

Представленная структура не подразумевает изолированного существования блоков: она отражает принцип комплементарности, при котором ценности образуют систему взаимных ограничений и поддержек, а их проявления зависят от профессиональных ситуаций (Schwartz, 2012). Такое понимание согласуется с универсалистскими моделями ценностей, визуализируемыми как континуум, где часть ценностей поддерживает индивидуальную автономию и развитие, а часть — социальную координацию и благополучие групп (Schwartz, 2012).

Соотнесение аксиологических оснований с воспитательной средой вуза

Интеграция аксиологического ядра в профессиональное развитие будущих социальных педагогов требует концептуализации воспитательной среды вуза как системного фактора (Biesta, 2010). Образовательная/воспитательная среда в педагогике определяется как система условий, влияний и возможностей развития личности, задаваемых социальным и предметно-пространственным окружением (Wenger-Trautner & Wenger-Trautner, 2020).

В логике аксиологического подхода воспитательная среда высшего образования должна рассматриваться не только как «фоновое» пространство социализации, но как педагогически организованная система событий, практик и взаимодействий, способствующая интериоризации ценностей и формированию ценностно-смысловых оснований профессиональной идентичности (Biesta, 2020). Данная позиция соотносится с исследованиями аксиологического подхода в воспитании студенчества и с работами, где «аксиологическое насыщение» среды выделяется как педагогическое условие личностно-профессионального развития (Wenger-Trautner & Wenger-Trautner, 2020).

Отдельного обсуждения требует нормативная связка «воспитание — профессиональное становление» (UNESCO, 2015). В национальном законодательстве подчеркивается институциональная миссия организаций высшего образования в воспитании и профессиональном становлении личности, а также закреплены воспитательные приоритеты, релевантные для будущих специалистов помогающих профессий (гражданская позиция, уважение к символам и языку, социальная активность, осознание прав и обязанностей).

Модель педагогической интериоризации ценностей

Результаты синтеза позволяют представить интериоризацию ценностей будущего социального педагога как трехкомпонентный процесс (Schön, 1983):

Смысловой компонент обеспечивает осознание и принятие профессионально значимых ценностей через проблематизацию реальных социально-педагогических ситуаций, этические дилеммы и рефлексивное обсуждение (Schön, 1983). Эффективность рефлексивных форм связана с тем, что ценности выступают критерием оценивания профессиональных решений и поддерживают устойчивость профессиональной идентичности (Kelchtermans, 2009).

Деятельностный компонент предполагает закрепление ценностей в практиках взаимодействия (профессиональная практика, проектная и социально-ориентированная деятельность, взаимодействие с сообществами) (Wenger-Trayner & Wenger-Trayner, 2020). В исследованиях высшего образования показано, что практико-ориентированные форматы (в частности, *service-learning* как разновидность опытного обучения) могут способствовать развитию гражданской агентности и ответственности при условии сопряжения академических целей и общественно полезной деятельности и включения структурированной рефлексии (Schön, 1983).

Нормативно-регулятивный компонент задает критерии профессионального поведения и ответственности через профессиональные стандарты и этические рамки (Carr, 2003). Для социальной педагогики релевантны требования к функциям социального педагога (социально-педагогическая и правовая поддержка воспитания, адаптации и социализации), а также общепедагогические профессиональные стандарты, рассматриваемые как основание для проектирования образовательных программ и повышения квалификации (Darling-Hammond et al., 2017).

В прикладной проекции полученные результаты могут быть представлены как матрица соотнесения групп ценностей и индикаторов профессионального развития (таблица 1) (Schwartz, 2012).

Таблица 1. Аксиологическое ядро профессионального развития будущего социального педагога и индикаторы его проявления (составлено авторами на основе анализа литературы и нормативных документов)

Блок ценностей	Содержательные маркеры	Индикаторы в профессиональном развитии
Гуманистическое	достоинство личности, эмпатия, поддержка, недискриминация	принятие субъектности обучающихся; этически корректная коммуникация; профилактика стигматизации
Гражданско-социальные	ответственность, справедливость, солидарность, участие	ориентация на социальную включённость; готовность к межведомственному взаимодействию; развитие культуры сотрудничества
Профессионально-этические	честность, конфиденциальность, «не навреди», ответственность	соблюдение профессиональных норм; обоснование решений; этическая рефлексия сложных кейсов
Культурно-идентификационные	уважение к традициям, языку, этнокультурным ценностям	культурная чувствительность; работа с семьями и сообществами и ресурсами; предотвращение культурных конфликтов

Предложенная модель уточняет представление о профессиональном развитии будущего социального педагога как о процессе, который не редуцируется к накоплению компетенций, а включает формирование ценностных оснований профессиональной идентичности (Kelchtermans, 2009). В отечественных методических материалах по развитию профессиональной идентичности педагога подчеркивается, что идентичность не является

фиксированной и формируется через опыт и рефлексию, что концептуально согласуется с выделенным смысловым компонентом интериоризации ценностей (Schön, 1983).

Дополнительная валидизация аксиологического ядра обеспечивается сопоставлением с международными рамками: (а) ориентация на ценности и установки в Education 2030 (UNESCO, 2015); (б) структурирование гражданских компетенций через ценности, установки, навыки и знания в модели демократической культуры (Council of Europe, 2018); (в) этические принципы помогающих профессий, фиксирующие приоритет достоинства, прав человека и социальной справедливости (Noddings, 2013).

Нормативная применимость модели поддерживается тем, что национальные документы образования в Республике Казахстан закрепляют воспитательные задачи и требования к профессиональному становлению личности, а также закреплены воспитательные приоритеты, релевантные для будущих специалистов помогающих профессий.

Заключение

Проведенный обзорно-аналитический синтез позволяет сделать следующие выводы:

Аксиологические основы профессионального развития будущего социального педагога в высшем образовании представляют собой системное образование, включающее гуманистические, гражданско-социальные, профессионально-этические и культурно-идентификационные ценности (Schwartz, 2012). Их релевантность подтверждается международными образовательными рамками, моделями гражданских компетенций и нормативными требованиями к воспитательным задачам образования (UNESCO, 2015).

Воспитательная среда вуза выступает ключевым механизмом интериоризации ценностей, поскольку, будучи системой условий, влияний и возможностей развития, она обеспечивает педагогически организованные практики и события, в которых ценности становятся предметом рефлексии и критерием профессионального выбора (Wenger-Trayner & Wenger-Trayner, 2020).

Разработанная модель интериоризации ценностей (смысловой, деятельностный, нормативно-регулятивный компоненты) создает методологическую основу для проектирования воспитательной среды и модулей подготовки будущих социальных педагогов с учетом требований к результатам обучения, включающим ценности и установки (Darling-Hammond et al., 2017).

Список литературы

1. Noddings, Nel. 2013. *Caring: A Relational Approach to Ethics and Moral Education*. 2nd ed. Berkeley: University of California Press.
2. Biesta, Gert. 2010. *Good Education in an Age of Measurement: Ethics, Politics, Democracy*. Boulder, CO: Paradigm Publishers.
3. Biesta, Gert. 2020. *Risking Ourselves in Education: Qualification, Socialization, and Subjectification Revisited*. Boulder, CO: Paradigm Publishers.
4. Schwartz, Shalom H. 2012. "An Overview of the Schwartz Theory of Basic Values." *Online Readings in Psychology and Culture* 2 (1): 1–20.
5. Schön, Donald A. 1983. *The Reflective Practitioner: How Professionals Think in Action*. New York: Basic Books.
6. Council of Europe. 2018. *Reference Framework of Competences for Democratic Culture*. Strasbourg: Council of Europe Publishing.
7. Darling-Hammond, Linda, Maria E. Hyler, and Madelyn Gardner. 2017. *Effective Teacher Professional Development*. Palo Alto, CA: Learning Policy Institute.
8. Kelchtermans, Geert. 2009. "Who I Am in How I Teach Is the Message: Self-Understanding, Vulnerability and Reflection." *Teachers and Teaching: Theory and Practice* 15 (2): 257–272.

9. Wenger-Trayner, Etienne, and Beverly Wenger-Trayner. 2020. Learning to Make a Difference: Value Creation in Social Learning Spaces. Cambridge: Cambridge University Press.
10. Taylor, Charles. 1989. Sources of the Self: The Making of the Modern Identity. Cambridge, MA: Harvard University Press.
11. UNESCO. 2015. Education 2030: Incheon Declaration and Framework for Action. Paris: UNESCO.

ӘОЖ 377.013

**ПЕДАГОГИКАЛЫҚ КОЛЛЕДЖДІҢ БІЛІМ БЕРУ ЖҮЙЕСІНДЕ ГЕЙМИФИКАЦИЯ
ТЕХНОЛОГИЯСЫН ҚОЛДАНУ АРҚЫЛЫ СТУДЕНТТЕРДІҢ КӘСІБИ
ҚҰЗЫРЕТТІЛІГІН ДАМУ**

Торбаева Гакку Рымтаевна

Академик Е.А. Бөкетов атындағы Қарағанды ұлттық зерттеу университетінің 1-курс докторанты, Қарағанды жоғары гуманитарлық колледжінің оқытушысы,
Қарағанды, Қазақстан
torebaeva84@mail.ru

Бельгибаева Гүльбаршын Капановна

п.ғ.к., академик Е.А. Бөкетов атындағы ҚарҰЗУ қауымдастырылған профессоры
Қарағанды, Қазақстан

Yucel Gelisli

PhD докторы, Гази университетінің профессоры, Анкара, Түркия.

Аннотация. Мақалада педагогикалық колледждің білім беру жүйесінде геймификация технологиясын қолдану арқылы студенттердің кәсіби құзыреттілігін дамыту мәселесі қарастырылады. Зерттеудің мақсаты – ойын элементтерін оқу үдерісіне кіріктірудің болашақ педагогтердің мотивациялық, танымдық және практикалық даярлығына ықпалын теориялық тұрғыдан негіздеу және оның тиімділігін айқындау. Мақалада геймификацияның мазмұны, құрылымдық компоненттері (ойын механикалары, кері байланыс, рейтинг, деңгейлік тапсырмалар) және олардың кәсіби құзыреттілік қалыптастырудағы рөлі талданады. Сонымен қатар, геймификацияның студенттердің оқу белсенділігін арттыруға, шығармашылық ойлауын дамытуға және кәсіби іс-әрекетке даярлығын жетілдіруге ықпалы сипатталады. Зерттеу нәтижелері педагогикалық колледж жағдайында геймификацияны жүйелі қолдану білім сапасын арттырудың және болашақ мамандардың кәсіби даярлығын күшейтудің тиімді құралы екенін көрсетеді.

Түйін сөздер: геймификация, педагогикалық колледж, кәсіби құзыреттілік, цифрлық білім беру, мотивация, инновациялық технологиялар.

Адамзат дамуының қазіргі кезеңі ақпарат пен ақпараттық үдерістердің жеке тұлға мен қоғам өміріндегі негізгі факторлардың біріне айналуымен сипатталады. Бұл құбылыс қоғам мен адамның түрлі қызмет салаларында жаһандық ақпараттандыру және компьютерлендіру үдерістерінің қарқынды дамуымен тікелей байланысты. Жаһандану білім беру жүйесіне жаңа мазмұндық контекст қалыптастырып, білімнің өзін жаһандық сипатқа ие құбылысқа айналдырады, ал оның ықпал ету кеңістігі шексіз сипат алуға. Ақпараттық технологиялардың білім беру саласында және жалпы қоғамда кеңінен қолданылуы жеке тұлғаны ауқымды көлемдегі ақпараттың иесіне айналдырып қана қоймай, оның өз іс-әрекеттері үшін жауапкершілік деңгейін арттырады.

Ақпараттық технологияларды қолдану адамның технологиялық және зияткерлік мүмкіндіктерін едәуір кеңейтіп, әр түрлі типтегі ақпаратты өңдеуге жұмсалатын уақытты оңтайландыру арқылы тұлғаның шығармашылық әлеуетін дамытуға жағдай жасайды.